

Aangaande mij en mijn huis

"BEPROEFT MIJ NU DAARIN!"

Wat zijn wij toch dwaze, hardleersche, onwillige kinderen!

Ja, ik bedoel het precies, zooals ik het neerschrijf. Niet: wat zijn dat toch dwaze, hardleersche, onwillige kinderen, die kinderen van tegenwoordig, onze eigen kinderen ook! Honderden keeren kunnen we hun hetzelfde zeggen, en het is, of ze het nooit leeren! Je waarschuwt ze, vriendelijk, ernstig, aanhoudend, maar ze gaan hun eigen gang! Je probeert het hun duidelijk te maken, hoe goed, hoe noodzakelijk het is, Gods geboden te onderhouden, en hoe deze werkelijk niet zwaar zijn — en toch luisteren ze liever, naar wat hun vrienden zeggen en doen ze mee, met hetgeen deze doen, en verdragen het niet, dat ze uitgelachen en voor achterlijk en flauw gescholden worden. Is het niet voor ons, ouders, om er ons over te ergeren, om naar de roede te grijpen; tenslotte, om maar den strijd op te geven en ze aan hun lot over te laten; er is o, zoo dikwijls, niets met die kinderen te beginnen: ze zouden graag naar de bioscoop gaan, veel liever dan naar de kerk; naar een danscursus wel, maar de catechisatie vinden ze vervelend. Ze lezen wel, heel veel zelfs, maar opbouwende, christelijke lectuur, wie grijpt daarnaar? Hun vriendjes zoeken ze bij voorkeur onder hen, die niet van de kerk zijn en met zorg zijn we vervuld, als we bedenken, dat het straks op een gemengd huwelijk uit loopt, met al de moeiten, die daaruit voortkomen!

En het ergste is, dat ze het zoo goed weten; dat ze zoo vaak gewaarschuwd zijn; dat ze er niet aan behoeven te twifelen, en het in de meeste gevallen ook niet doen, of het is hun ouders te doen, om het beste voor hen te zoeken; of het is de liefde tot hun kinderen, die hen drijft, zóó jegens hen op te treden.

Maar nu één vraag: „Zijn wij zelf niet minstens even dwaze, hardleersche, onwillige kinderen! Hoe moet onze hemelsche Vader zich niet over ons bedroeven, en op ons toornen en zich in ons teleurgesteld gevoelen, vanwege onze heele levenshouding.

Op één openbaring daarvan wil ik slechts wijzen: op ons geven aan den Heere, voor Zijn dienst en in alle barmhartigheidswerk. De Heere houdt niet op, ons daartoe te vermanen en op te wekken. De Schrift is er vol van: als Hij van Zijn volk Israël de tienden vraagt, en de eerstelingen en allerlei offeranden; in den eisch, Hem te vereeren van de eerstelingen onzer inkomsten; als Hij door Zijn profeet en boetgezant laat zeggen tot de scharen: „Die twee rokken heeft, deele hem mede, die geen heeft; en die spijze heeft, doe desgelijks!; als Christus verzekert: „Zalig zijn de barmhartigen, want hun zal barmhartigheid geschieden!; als Hij, nadat Zacharias de helft van zijn goederen den armen geeft, en viervoudig vergeldt, wat hij met bedrog heeft onvreemd, van dezen getuigt: „Heden is dezen huize zaligheid geschied, nademaal ook deze een zoon van Abraham is!; als Hij die arme weduwe een koninklijke onderscheiding toekent, van wege het feit, dat zij van haar gebrek, al den leeftocht, dien zij had, in de schatkist had geworpen; als de Heere verzekert: „Ik wil barmhartigheid en geen offerande!; en den Schriftgeleerde en den Farizeër bestraft: „Wee u, gij geveinsden! want gij vertient de munt en de dille en den komijn, en gij laat na het zwaarste der wet namelijk het oordeel en de barmhartigheid en geloof.“

Hoe moest dit doorlopend onderwijs der Schrift voor ons, die zich kinderen weten van den Vader in de hemelen, Die zelf barmhartig is en niet ophoudt barmhartigheid te bewijzen, ja zelfs zijn zoon laat opgaan over boozen en goeden en regent over rechtvaardigen en onrechtvaardigen; voor ons, die gelooven en belijden, dat wij naar het beeld Gods herschapen zijn — hoe moest dat onderwijs meer dan voldoende zijn, om Zijn navolgers te wezen; om van het onze bijmoedig weg te schenken, al was het dan niet de helft, dan toch zeker het tiende deel, aan den Heere en Zijn armen en ellendigen.

En dat te meer en te eerder, nu de Heere, kennende onze zwakheid en onze verkleefdheid aan ons bezit, aan ons zoo heel dierbaar bezit, op het onderhouden van dit Zijn liefde-gebed ook nog zulk een rijk loon toezegt (hoewel er niets verdienstelijks in gelegen is).

Zoo in Haggai (2: 19, 20): „Stelt er toch uw hart op, van dezen dag en opwaarts; van den vier en twintigsten der negende maand af, van den dag af, als het fundament aan den tempel des Heeren is gelegd geworden, stelt er uw hart op. Is er nog zaad in de schuur? Zelfs tot den wijnstok, en den vijgeboom, en den olijfbom, die niet gedragen heeft, die zal ik van dezen dag af zegenen.“

Of in Maleachi (3: 10): „Brengt al de tienden in het schathuis, opdat er spijze zij in Mijn huis; en beproeft Mij nu daarin, zegt de Heere der heirscharen, of Ik u dan niet open zal doen de vensteren des hemels, en u zegen afgieten, zoodat er geen schuren genoeg wezen zullen.“

Of in Lucas (6: 38): „Geef, en u zal gegeven worden: een goede, neergedrukte, en geschudde en overlopende maat zal men in uw schoot geven; want met dezelfde maat, waarmee gijlieden meet, zal ulieden wedergemeten worden.“

Waarom gelooven we deze en dergelijke beloften,

van den Heere zelf, niet? Waarom doen wij toch niet, wat Hij vraagt en zoo overvloedig rijk belooft: ongehoorzame, ongeloovige, hardleersche kinderen, als wij zijn!

Is het tenslotte niet, omdat wij in den grond van ons hart eerst willen zien, en het loon op de hand willen hebben, en dan pas gelooven? Precies andersom als Hij het hebben wil.

Met het noodzakelijk gevolg (zie het maar in Haggai 1), dat wij zelf te kort komen, klagen over de slechte tijden, en er voor den dienst des Heeren, voor Zijn kerk, Zijn koninkrijk, Zijn armen, voor Zending en het werk der barmhartigheid geen geld is.

En hoe zoeken we aan deze alzijdige tekorten te ontkomen? Nog maar minder geven voor Zijn dienst (die het eerste moest zijn), in de hoop, dat wij dan beter rond zullen kunnen komen! Rechtdraads tegen Gods bevel in!

Maar God in den hemel zal daarover lachen. Door zulk een ongeloofshouding (en dat van Zijn eigen volk), werken we ons al dieper in de put! Wie Hem het Zijne onthoudt, de Heere zal hem ontnemen, ook wat hij heeft!

„Als wij niet doen naar Zijn Woord, wij zullen geen dageraad hebben!“

HUISMAN.

AAN EEN JONGEREN TIJDGENOOT, No. 21

Oecumenisch interview met Christus

Amice,

Natuurlijk ben je al vaak geïnterviewd over de brandende kwestie van het interview, het „gesprek“, het gesprek der „kerken“, ook: op oecumenische basis. Ben je er vóór, dan ben je een vriend van den wereldvrede, want die hängt aan een gesprek. En trek je een bedenkelijk gezicht, dan lig je eruit.

Ik hoorde, dat je wel eens met de kwestie in de knoop zit. Dat vind ik fijn. Het is beter er over te tobben, dan er over te dāzen.

Want wij zouden de kluis wel heeltemaal kwijt zijn, als wij tegen oecumenisch christendom, of tegen een oecumenisch verband van kerken waren. Zoo iets ware zelfmoord, omdat we al lang in de oecumenische kerk zijn. We zitten immers in de kerk, die zich vrijmaakte van de zonden der oecumenische kerk, die destijds tegenover de „grieksche“ kerk volhield: niet jullie, maar wij zijn katholieke, of oecumenische, of algemeen. Toen zei de paus, dien onze vaders veel te lang hebben laten zitten: jullie worden uitgebannen. Later draaide hij zijn volgelingen een loer, en zei toen (over onze eindelijk weer ontwaakte vaders sprekende): jullie zijn weggelopen. Maar de vonnissen liggen er nog. Welnu, die vaders hebben toen hun oude basis hernomen: de oecumenische belijdenissen. Die hebben ze — omdat er zooveel kinderkepers op de kerk-kust bleven opereeren, verduidelijkt, en dus écht geïnterpreteerd, in óók ónze belijdenis. Daar hebben wij geen enkel niemendalletje aan toegevoegd, en dus zijn we weer van het niet-oecumenische leeren en prevelen en bekruisen en hiërarchiseeren vrij gemaakt, in 1517, en in 1834, 1886, 1944, en zijn dus oecumenisch gebleven. De N.C.R.V. zal je niet vragen, o nee. Maar als ze je zou inviteeren voor een nieuwsbulletin na het A.N.P., dan mocht jij je uitzending beginnen met de woorden: „En hier volgt het katholieke nieuws“.

Katholiek is: algemeen.

Dat moet je nooit je laten afnemen. Het scheelt soms maar een gekloofde haar, en je trein is ineens op een seculier spoor gerangeerd. B.v. door een valsche binding. Dat is nog pas velen van onze naaste familie overkomen; toen de trein den wissel voorbijgereden was, hebben ze iedereen, die ontdekte, dat het spoor verkeerd was, en toen zei: je mag ons niet met een pistool in den rug dwingen de locomotief te bedienen op dat valsche spoor, uit den trein gezet. Wij hebben de reis toen voortgezet naar de oude dienstregeling en op het daardoor aangegeven spoor.

En nu we sedert twintig eeuwen oecumenische pinksterlasten dragen, behooren we, dacht ik, over heel de wereld heen bereid te zijn tot verantwoording. Klair te staan voor interviews. Open te staan voor overleg met allen, die óók leven uit het geloof van onze oecumenische belijdenis-inhouden. Want we hebben geen zaakje. Maar Christus heeft de Zaak. De Causa Christi ligt er nog altijd sinds Golgotha en Pinksterfeest, sinds Genève en Ulrum, sinds Amsterdam en Bergschenhoek.

Je mompelt misschien een protestje, en zegt: die laatste zinnetjes zijn wat simplistisch. Genève en Bergschenhoek — ik hoor je 'n beetje sissen.

Kalm aan, amice, word niet venijnig. Sneek is kleiner dan Wittenberg en Utrecht van 1944 kleiner (zakelijk) dan het Genève van Calvijn. Maar in Bergschenhoek was meer volk dan in Worms. En verder komt het maar op de papieren aan, die ergens gewisseld worden. Het belang van een plaats hangt niet aan de ponden der papieren, doch aan de imponderabilia der papieren. En het belang van jouw en mijn woonplaats hangt aan het lezen der papieren, niet aan het roepen: sjonge, sjonge, wát een verkeersagenten.

Ze willen je wel eens wijs maken, dat jouw vrijgemaakte volkje geen knip voor den neus waard is — zóóveel procent — en dan nog maar in 'n klein landje — zonder al die heidenen en mohammedanen van de koloniën. Als ik de lul zóó hoor praten, moet ik altijd denken aan dien professor van de Vrije Universiteit, die eens uitrekende: de enige gereformeerde universiteit over heel de wereld in het eenige land, dat nog het onvervalschte calvinisme kent en aan 't werk ziet. Nou dan! Als het in dát land mis gaat — b.v. met dien professor, want die deed mee in '44 — dan gaat dat de oecumene aan — volgens zijn redeneering. En als jij in vrees en beven het dan weer goed doet, (niet: „het eens goed zegt“, maar: goed doet) — nu dan gaat dat ook de oecumene aan. Het zoutvatje is het kleinste onder de vaten. Maar als dáár de boel smakeloos wordt..... Er zijn meer goudmijnen dan zout-

mijnen, geloof ik.

Als je dus 'n beetje bedaard bent, wou ik je voorstellen, samen eens Joh. 12 op te slaan. Je vindt daar 'n reportage over een aanvraag van een interview op internationale basis, een gesprek, op oecumenische basis. Nee — niet van dit laatste woord kopschuw worden, want dezen keer is het aan de geometrie ontleende woord basis eens in zijn geometrische sfeer gelaten. Basis heeft dezen keer niets te maken met papieren-en-formules-en-statuten, maar alles met kilometers. Het waren Grieken, die een interview aanvragen met..... Hem, die volgens jouw geloof Zondag bij je in je kerk zal zijn. Die Grieken hadden belangstelling voor onzen Meester. Zij waren gekomen naar Jeruzalem. Dat was toen oecumenisch contact. Het Heilenisme doortrok de Joden. En Philo, (heb je mijn laatste brief gelezen?) Philo, de jood, deed alles voor de U.N.E.S.C.O. van dien tijd: de éénheid van cultuur en religie en geschiedbeschrijving.

Die Grieken waren zeer geïnteresseerd voor het fenomeen der joodsche religie. En ook voor den als een magneet op de massa werkenden profeet — of filosoof?, of politicus? of socioloog? — uit Nazareth. Ze wilden Hem interviewen.

De Griek zoekt wijsheid. En zijn ideaal is de schóóne mensch. De ongebrokene. Liever een bloeiende lotus in een mierpot, dan een verrotte tarwekorrel onder den grond, —

En nu de Heiland? Je bent naar den afloop van het interview benieuwd? Hoe het was? Hoeveel persfotografen (zou je vandaag vragen)? Hoe lang het duurde? De onderwerpen?

Stil, je krijgt een koudwaterbad. Er wordt geen woord van verteld, hoe het met dat interview is afgelopen. Niet eens hoor je, of het wel is doorgegaan. Het eenige wat je hoort is dit: de Heiland erkent, dat de vraag om oecumenisch contact Hem (en ons) aangaat. Hij is ontroerd. Hij komt naar het punt waar Hij wezen moet. „De ellanden“ moesten immers geschenken brengen? Een filistin, tyriër, moor waren immers met hun gesprekstof ook de zangstof van het kind van Maria, dat al op twaalfjarigen leeftijd de theologen páf liet staan?

Maar Hij doet nu vóór alles één noodzakelijk ding. Hij zegt precies waar de gesprekstof voor alle oecumenische contacten in gegeven is. En dan niet voor rangschikking op de lijst der dispueteerbare dingen, doch voor de vordering van oecumenische onderwerping aan die ééne aan Israël en niet aan de Grieken toebetrouwde openbarings-, d.w.z. gezags-waarheid. De gesprekstof voor discipelen — nummer één — en verder voor Joden en Grieken is niet: de fijne lotusbloem, doch het verrotte tarwegraan. Het stervende tarwegraan, dat tot ontbinding overgaat, dát alleen brengt vrucht. Hij verkondigt zijn eigen kruis. En ook het onze, vrucht van 't zijne.

En toen kwam er die Grootte Stem, die voor alle Joden een teeken was dat God sprak. De Stem klonk. Dat betekende zooveel als: amen. Maar dan van Boven. God zei: zóó is het — geen sierlijke, mooie — grieksche jongeling — het spollinisch ideaal. Maar de gekruiste Borg. Die moet onder den grond.

Dat was net zoo'n „ergerlijke“ preek als die van Joh. 4. Toen zijn ze ook bij drommen weggelopen. De preek over het „openen van zijn lichaam“. Ze zeiden: foel! Nu, het was ook om foel te zeggen. Want: menschevleesch eten, dat kent de bijbel verder alleen maar als voltrekking van hetschen goddelijken vloek. De rijken van Jacobus 5. De hoer van Openb. 17. De oecumenische goddeloozen van Openb. 19. Kijk zelf maar na. Foel — Jezus van Nazareth zei ook rondut: Ik moet onder den grond en onder den vloek.

Hoe het gegaan is? Met dat interview? Het is ons niet eens verteld. Een poosje later lag de Meester onder den vloek en onder den grond — en neergedaald ter helle. En Philo gaf in Alexandrië heel mooi college.

Maar jij weet nu — aan welke gesprekstof élk oecumenisch contact gebonden is. Laat je maar interviewen. Maar dan niet om dat thema te benaderen. Maar om daarmee te verbinden en te scheiden. Want anders hoor je allemaal stemmen. Behalve de Stem.....

Dag, beste kerel.

Je ADOLPHUS VENATOR.

P.S. Een vriendelijk lezer heeft de redactie op den vinger getikt. Mijn brieven aan jou zijn van harentwege genummerd. De nummering evenwel deugde niet, schreef de lezer. Want ook in het eerste nummer na den oorlog — 6 Juli 1945 — was ik, Adolphus, weer op het appél geweest — met nr 12. Hij blijkt gelijk te hebben — welbedankt. En nu komt er nog meer los: nr 13 verscheen 13 Juli '45, nr 14 (20 Juli), nr 15 (27 Juli), nr 16 (3 Aug.), nr 17 (17 Aug.).

We moeten dus de nummers veranderen: juffrouw Bremer 18, Castellum 19, Jodenstreek 20, Interview 21. Wat zeg je me nou van zóó'n redactie? ADOLPHUS VENATOR.

Peccavi. (Redactie).

PERSSCHOUW

WERELDRAAD VAN KERKEN.

Onder den titel: „Is God met Zijn oordeel bezig de Wereldraad van Kerken te achterhalen?“, schrijft dr J. Gordon Holdcroft in „Getrouw“:

Dr Mackay beveelt ook aan, dat Amerika het communistische China zal erkennen en hij gelooft, dat het zendingswerk dan ongestoord verder zal kunnen gaan. Maar het bovengenoemde document verklaart ook, dat de Chinese christenen de aard van de revolutie in China niet verstaan en dat zij „een nieuwe opvoeding en nieuwe gedachten zullen moeten ontvangen“. Ook deze houding van Dr Mackay en zijn uitspraken vragen nadere verklarung.

Het schijnt dus, dat beide de Wereldraad van Kerken en zijn leiders zich volkomen hebben overgegeven tot een samengaan met de communistische zaak reeds gedurende tal van jaren en dat zij dit hebben volgehouden tot voor een paar maanden om niet te zeggen een paar weken, ja zelfs dagen. Mannen en vrouwen, christenen en niet-christenen evenzeer kunnen het zien — ten minste in Amerika — dat het communisme een be-